

ČAJ

Pro chvíle pohody

ŘÍJEN 2008

Časopis Autorů Jičínska

NADĚJI MÁŠ

(úryvek)

I kdybys břemena života
těžko nes,
i kdybys padal a pod ním
kles,
nezůstaň ležet.

Vstaň a jdi dál!

Danuše Pecková

25

Vážený čtenáři,

říjen je období, kdy podzim pevně přebírá svoji vládu nad krajinou, nastává čas životního bilancování, vzpomínání, melancholie, a tak jubilejní pětadvacáté číslo ČAJe přináší také spíše tvorbu „dušičkovou“.

Náš host, plzeňská autorka, Danuše Pecková, ve své tvorbě odráží svoji životní zkušenost, i když dokáže ve vtipných mikropovídkách i pobavit (ne náhodou patří mezi autorky oceněné na Řehečské slepici).

Já jsem si tentokrát dovolil přibalit povídku Cílová rovinka, která snad k tématu konce životní pouti a jejího smyslu má také co říci.

Poezii zastupuje tvorba Václava Teslíka, ale aby toho truchlení nebylo příliš, na závěr jsem si dovolil přibalit něco veselejšího z dílny vrstevnice Danuše Peckové, novopacké autorky, Zlaty Zákoutské (obě ročník narození 1932) Rodinné tajemství aneb Babička je číslo.

Přeji Vám příjemné podzimní dny, vězte, že i podzim má svoji poezii, že není jen deštivý, nepříjemný a smutný. A doufám,

že vám naše tvorba pomůže překlenout ony prodlužující se podvečery.

A pokud by se o vás pokoušela rýma, chřipka či nachlazení, uvařte si čaj s citrónem, sedněte si pohodlně a začtěte se do našeho ČAJe a život bude hned příjemnější!

*Tak dobrou chuť, vlastně DOBRÉ POČTENÍ!
Váš Václav Franc*

OBSAH ČÍSLA:

Danuše PECKOVÁ

– Naději máš (3 – 5) a
Mikropovídky (6)

Václav FRANC

- Cílová rovinka (7 – 9)

Václav TESLÍK

- Básně (10)

Zlata ZÁKOUTSKÁ

- Rodinné tajemství (11-12)

HOST ČAJE:

Danuše Pecková (1932) – pocházím z Heřmanovy Hutě a v Plzni bydlím od roku 1970. Jsem bývalá účetní, dnes v důchodu. Publikovala jsem 2 roky v Plzeňském deníku, v MAXI magazínu, Spiritu, PLŽi a FOR MEN. Účastním se různých literárních soutěží. Kromě psaní je mou velkou ládkou hudba. Řídila jsem 8 let hudební skupinu seniorů, za kterou jsem obdržela v roce 1998 OSKARA. Pal mne borelióza vyřadila z normálního života, a tak mi zbývá jen to psaní a dobří přátelé. Myslím, že je toho ještě dost k tomu, aby byl člověk rád na světě.

ČAJ pro chvíle pohody

č.25 , říjen 2008, ročník VII

Vydáno 5. října 2008 v Nové Pace

Redakce: Václav Franc, K Hájku 1724, 509 01 Nová Paka

Grafická úprava titulní strany Jozev dŘevník Borovský

Interní tiskovina LISu

TEXTY NEPROŠLY JAZYKOVOU ÚPRAVOU!

NADĚJI MÁŠ

Danuše PECKOVÁ

I kdybys břemena života těžko nes,
i kdybys padal a pod ním kles,
nezůstaň ležet.
Vstaň a jdi dál.

Třebas po kolenou, z posledních sil,
vzpomeň si pro co jsi žil.
Všechno svůj smysl má, i prohry, věř!
Postav se na nohy a zase dál běž!

Nesmíš se litovat, musíš se rvát,
nesmíš se té trochy námahy bát.
Jenom tak vyhraješ nad smůlou zlou,
přivoláš lepší čas, světlo nad tmou.

Vždy zbývá naděje na lepší čas,
musíš se snažit a přijde zas
klid, který hledáš a najdeš snad.
Pak budeš opět na světě rád.

STÁŘÍ

Co je stáří? Vrásky na tváři.
Smíření s osudem a v duši klid,
i když bych občas chtěl ještě mladý být.

Být mladý a mít moudro stáří
to nikdy nelze mít
a proto se hled' s tím co zbylo
smířit a spokojit.

Raduj se ze slunce, měj radost z květů
ještě dost hezkého pro tebe je tu.
A když už nemůžeš být nikdy mlád
raduj se, usmívej, měj život rád.

NEZOUFEJ

Když tě začnou nohy bolet a nic se ti nedaří,
není to hned důvod k pláči, nějakému zoufání.
Když ti srdce nechce šlapat a už nic tě netěší,
je to jenom první hláška že už přichází stáří.

Najednou je stáří tady ani se nás neptalo,
a my bychom si strašně přáli aby ještě chvílku počkalo.
Bohužel to ale nejde brzdit zákon přírody,
proto si ho hled'me zkrášlit do té lepší podoby.

ČAS

Jak ten život rychle pádí,
moji věrní kamarádi,
než se člověk otočí,
už k nám stáří přikročí.

Už to není jako dříve,
už je třeba přibrzdit,
naše síly odcházejí,
je se třeba více šetřit.

Pryč jsou zuby, pryč jsou vlasy,
mnoho toho nezbyvá,
s tím se musí každý smířit,
hlavně že je odvaha.

Odvaha to všechno snášet,
odvaha jít, šlapat dál,
nevšímat si vlastních vrásek
a umět se ještě smát.

Nedbat na to že jsi starý
a z mála se radovat,
té zubaté která čeká
ještě šanci nedávat.

PŘÁTELE

Tužka, papír to je přítel
který nikdy nezradí
zpovědnici, tichou vrbu
bohatě ti nahradí.

Svěřit můžeš vše, co skrýváš
na dně svojí duše
co nemůžeš živáčkovi
vyřknout ani tiše.

Ze srdce ti kámen spadne
a hned poznáš úlevu
svět se bude hezčím zdáti
a bude ti do zpěvu.

NEBUĎ OTROKEM

Kdo peníze má rád ten otrokem se stává
o majetek svůj se strachuje
a jako člověk ani nežije.

Vždy lepší kapsa prázdná
ta přece netíží
to majetkem jen vzniká ti řada potíží.

Bohatstvím světa nejsou jen peníze
kdo tohleto si myslí - mýlí se velice.
Bohatstvím jsou dobří přátelé
co zůstávají věrni ti roky předlouhé.

Nikdy se lidé netrapte když peníze nemáte
alespoň lépe své blízké poznáte
pak můžete je lehce roztřídit
ty dobré si nechte - ty špatné vyhodit!

I prázdná kapsa se může naplnit
však prázdné srdce tím nelze potěšit,
proto se netrap, když zlaťák necinká
vždyť život je i bez něj voňavá květinka.

SMUTEK

Hladověť můžeš, to tělu nevadí,
však málo citu ti duši zahubí.
Bez lásky člověk jen tiše živoří,
bez lásky srdce se zcela umoří.

Láska je jako motor,
co život pohání,
láska je slunce,
láska je po tmě svítání.

Tu nelze koupit,
tu musí někdo darovat.
A když ti není přáno,
nesmíš se litovat.

MIKROPOVÍDKY DANUŠE PECKOVÉ

VÝLET DO DĚTSTVÍ

Dýchavičná lokálka jede letní krajinou. Sedím v kupé sama a pozoruji otevřeným oknem měnící se obrazy ubíhající krajiny. Je mi krásně a těším se na cíl svojí cesty. Na vesnici, na svůj rodný dům, který jsem tak dlouhou dobu neviděla. Zdalipak ještě stojí velká hruška na dvoře a v oknech kvetou muškáty s rozmarýnkou? Konečně se blížím k cíli. Nedočkavě vstávám a čekám, až vlak ve stanici zastaví. Vystupuji, ale žádné známé tváře nepotkávám. Můj rodný dům stojí až na konci vesnice na samotě. Vykročím zvolna po polní cestě. Ještě nikdy se mi tato cesta nezdála tak hezká a příjemná. Míjím rybníček lemovaný vrbičkami a přede mnou se objeví louka plná rozkvetlých kopretin. Neodolám a na chvíli se zastavím. Louka láká k poležení a já toho využívám. Je krásné ležet v trávě a pozorovat obláčky na modré obloze. Náhle v dálce zahřmí a já se leknu. Proč je najednou tma? Vše je tmavé, jen hůl na dosah ruky je bílá. Už nikdy neuvídím svůj rodný dům, ani louku plnou kopretin. Místo obláček budu počítat svoje kroky. Ale nejsem smutná. Poznala jsem, co mi už nemůže dát den, nahradí alespoň jeden krásný sen. A pokud si srdce uchová spoustu krásných obrazů z předešlého života, bude dost snů pro každodenní život.

JAK JSEM LEVNĚ NAKUPOVALA

"Tak jsem včera koupila velice levný a dobrý salám," řekla mi moje přítelkyně.

"Vypadal sice trochu neobvykle, ale byl dobrý. Jdu si ještě koupit, nepůjdeš se mnou?" zvala mne. samozřejmě že jsem souhlasila a zajásala, že také jednou levně nakoupím, což se mi dosud nedařilo. Sama uzeniny nejím, ale chtěla jsem dopřát rodině. Vydaly jsme se do určeného obchodu a v něm hledaly ve vitrině žádanou krmí. Po marném hledání se přítelkyně zeptala prodavačky, kde že mají ten levný salám, který předešlý den koupila. Prodavačka odpověděla: "Bohužel, ten psí salám už došel, ale přijďte zítra, bude zas."

Přítelkyně po tomto sdělení nejprve ztuhla, ale když viděla, že nemohu udržet smích, dala se do smíchu i ona. Ještě na chodníku jsme se chechtaly, až se kolemjdoucí otáčeli, co že to ty důchodkyně tropí.

Nakonec jsme se shodly v tom, že jedině pejskové si dnes žijí nad poměry.

SENIORSKÉ ÚVAHY

Většina z nás seniorů si myslí, že důchod a stáří znamená konec života. Ale to je omyl. Poslední kapitola našeho života může být i začátkem. Začátkem něčeho nového, krásného, příjemného. Jen to vzít za ten správný konec.

V tomto věku už každý z nás plnil svůj povinný úkol vůči rodině a společnosti a s tím zbytkem by měl naložit podle svých představ a přání. Neohlížet se na to, zda se to či ono k jeho věku hodí nebo ne. Neexistuje přece žádná norma ani předpis pro starého člověka, která by určovala, co se smí a co je zakázané. Nikdy za celý život jsem se s ničím takovým nesetkala. Vy ano? Je to jen předsudek.

A proto si trůfám tvrdit, že starý člověk smí vše, co ho těší a baví a co mu síly a zdraví dovolí. Neohlížejte se na to, co tomu říká okolí. Ono si časem zvykne a uzná účelnost vašeho konání. Vzpomeňte si na svá dávná přání a sny a začněte je uskutečňovat. Budete překvapeni, co ještě dovedete. A přitom radostným konáním zapomenete na své bolístky a na to, že existuje nějaký konec života. Ten nás stejně nemine. Důležité je, abychom si to čekání na něj co nejvíce zpříjemnili.

CÍLOVÁ ROVINKA

Václav FRANC

Motto:

...
*nasadiš finiš
musíš dál
abys nebyl zbabělec
a poctivě
aby pravda byla pravdou
lež zůstala lží*

*Cílová rovina
dívá se ke hvězdám
tisíckrát živá
v nás*

*Heda Bartíková
(sbírka Cílová rovina)*

Vrzla vrátka. Jako počátek, jako výstřel na startu závodu. Jirka zvedl oči od hrotů rycích vidlí, které na okamžik zmizely v hlíně mísící se s hnojem navezeným na záhonky připravující se k zimnímu spánku. Na dvorku stál Mirek, v modré značkové teplákové soupravě vypadal stále mladě, ale řídnoucí prošedivělé vlasy na něj prozrazovaly blížící se padesátku.

„Čau, Mičurine!“

„Čau!“ Jirka tušil, že Mirkova návštěva není jen náhodným zablouděním, ale cílená střela. Neviděli se, kromě občasných letmých pozdravů, pěkně dlouho. „Co potřebuješ?“

„Copak musím něco potřebovat? Copak tě nemůžu navštívit jen tak?“

„To bych tě nesměl znát,“ nechal Jirka vidle zapíchnuté do hlíny. „Tak to vyklop a nezdržuj, mám plno práce,“ ukázal na zahradu čekající na pracovitě ruce hospodáře.

„Potřeboval bych ...,“ Mirek nechtěl věc uspěchat.

„Neříkal jsem to?“

„Heleď se, mladej Bednář si zlomil ruku, Kája Šmejkal má nějakou aktivitu ve škole, nebo co, a my nemáme nikoho na poslední kolo ligy na míli, tak jsem myslel ...,“ oči prosebně mířily k Jirkovi.

„Ses zbláznil, ne?“ zasmál se Jirka. „To byl fakt dost dobrej fór!“

„Jirko, neblbni, potřebujeme každej bod, jinak jdeme dolů a teďka předěláváme stadión, když sestoupíme, tak od města nevidíme už ani vorla, vono to ani teďka není žádná sláva! Jirko!“

„Tak tam dejte nějakýho dorostence, bude určitě lepší než já!“

„No tak, to si mám před tebou kleknout!“

„Za měsíc mně bude čtyřicet, po těch všech operacích jsem rád, že chodím ...“

„Jen se nedělej, vídávám tě, minimálně třikrát tejdne běhat kolem řeky!“ nechtěl se jen tak lehce vzdát Mirek.

Výstřel. Dvanáct párů nohou se rozkmitalo. Jeden pár patřil Jirkovi, v bílém tílku a modrých trenýrkách stál opět po letech v chumlu nažhavených chrtů. Cítil ono příjemné napětí kolem žaludku, svaly našponované k prasknutí. Vypadal mezi těmi nažhavenými chrti jako starej fotr. Jako prdch, když honí autobus, jak mu doma řekla Irena. Je opravdu tak starý? Je čtyřicítka bránou stáří?

„Heleď se, nejde nám o vítězství, stačí když poraziš dva tři borce.“

„Tobě se to řekne, dva tři borce!“

„Neboj, neběhá se moc rychle, první dvě kola jsou zahřívací, a pak ...“

„... mě odvezou funebráci!“

První kolo. Docela to ujde. Dejdám slušně. Někde v pŕlce balíku, to by snad šlo. Blond'áček ze Slavoje, funí za ním, takže vlastně idylka. Tolik je to už vlastně let, co takhle běžel naposledy, než mu praskla achilovka? Není ještě tak starej!

Vždycky tomu uvěříš, že ještě není pozdě, co ti nakonec zbývá, že se přece dá něco udělat, že neprohraješ. Akorát se smíruješ s tím, že budeš třeba třetí, pátej, ale nakonec ti stačí, když nejsi poslední. U táty tomu taky věřil, že se dá něco dělat, že to přece nemůže být konec.

Mirek na něj při průběhu kola optimisticky pokřikuje: „Paráda! Makej!“ Myslí si, že ho ukecal, ale nebýt Ireniných posměšků, tak by dneska makal leda tak na zahrádce.

„Děti, táta se vám zbláznil,“ řekla Irena a smála se. „To aby sis dal tisknout parte,“ vysmívala se. Poslední dobou neměl rád ty její úšklebky, kde je ta dlouhovlasá blondýna, kterou mu tenkrát všichni kluci z oddílu záviděli. Skákala do vejšky, dost slušně, měla dlouhý nohy. Kdo ví, kdyby se nenarodil Tomáš tak brzy, s nějakou antikoncepcí si nedělali hlavu. Pak to zabalila a na stadión nepřišla ani omylem. Vyčítala mu, že jí zkazil život?

Táta mu taky říkal, ať se na atletiku vykašle. Co mu vlastně všechno ještě říkal? Že je to blbý, že se to doktorům nelíbí. Jenže co se doktorům líbí? A pak naděje přece umírá poslední.

Druhý kolo, osmistovka, bejvala to jeho trať. Má dokonce medaili z juniorský republiky, stříbrnou, tenkrát byl hrozně naštvanej, že neudělal zlatou. Dokonce byl na mezistátním utkání s Maďarama v Budapešti. Tenkrát měl všechno před sebou. Cestování, snad i olympiádu. Jak vždycky toužil běžet na olympiádě!

Pořád nic. Žádný zrychlení. Lokálka s dvanácti vláčky nikam nespíchá. Nakonec měl Mirek pravdu, ještě udělá výsledek. Není tak starej, nepatří do starýho železa. Táta si taky myslel, že utekl hrobníkovi z lopaty. Když za ním přišel, smál se. „Vidiš, Jirko,“ po dnech mraků, opět slunce, „brzy mě pustěj a začnu opravovat barák, střechu, potřebuje to, sháněj materiál!“

Poslední kolo. Čtyřstovka, trochu ho píchá do boku, ale vydrží to, nedostane kolo, jak mu slibovala Irena. Kolem něj se přehnal červenobílý dres Slavoje, hejno kobylek se vrhlo na uštvanou kořist. Zabral, nutil se do nejvyššího výkonu, jenže nohy vypověděly poslušnost, zdřevěněly ...

„Jirko,“ táta byl bledý jako papír, nemohl vstát, propadlé lícni kosti. Holil jej a dodával odvahy. „Tati, uvidíš, to bude dobrý,“ sám tomu už nevěřil. „To bude dobrý.“ Co bude dobrý? Smrt?

„Jsem vůl!“ nadával si v duchu. Šlapal vodu, stál na místě, motor se zadřel a tryskáče před ním ulétly. Ještě tři sta metrů. Už věděl, že bude poslední. Úplně poslední.

„Heleď se, nejde nám o vítězství, stačí když porazíš dva tři borce.“ Musel se s bolestivou grimasou smát Mirkovým slovům. Dva tři borce, kde je jim konec.

Nejhorší na tom všem je, že i když víš, že je všechno v loji, musíš se tvářit, jako že jsi v největší pohodě. Paráda! Jako by nic. Už dlouho předem věděl, že táta ten svůj závod nevyhraje. Zubatá mu dávala každým dnem další kola, táta už ani nevzdoroval, neprotestoval. Možná chtěl, ale nakonec pro něj bylo každé slovo těžké jako obrovský kámen. Nedokázal jej zvednout.

Tam před ním se bojuje o medaile, body, pocty. On už bojuje jen sám se sebou. Má se na všechno vykašlat? Má se zastavit, skulit se do trávy, zavřít oči a uletět z tohoto nesmyslného závodu někam daleko? Utéct ze života, který se mu bortí pod prsty, který stejně jednou prohraje jako táta?

Místo opravy střechy, kupoval vždycky v cukrárně u nemocnice střechy. Cukrářské střechy, to jediné táta jedl. Ještě dneska, když se podívá v cukrárně do skleněné vitríny a vidí tam střechy, vidí tam tátův obličej. V životě už by se střechy nedotkl, zhořkla mu tahle pochoutka. „Aspoň že jí něco,“ utěšovala primářka se starostlivým výrazem, „zhubl o dalších pět kilo.“ „Jak ještě ... jak ještě dlouho to trápení bude trvat?“ neměl odvahu se zeptat.

„Jak ještě ... jak ještě dlouho bude to jeho běžecké trápení trvat?“ Už vidí smutný Mirkův obličej, posmutnělé poplácávání, „díky, že jsi běžel“, a přitom si myslí, „vole, to ses moc nevytáhnul!“ Škoda že po něm tenkrát v sobotu nehodil rycí vidle.

A tak běžím, běžím marný závod. Víím, nemůžu vyhrát, nakonec nebudu ani předposlední. Jen doběhnu, daleko v poli, spíš za polem běžců. Poražený, ale musím závod dokončit.

„Váš otec, dnes ráno ...“, proč mu to říkají, vždyť ještě nedávno utěšovali. Věřili, doufali. Věřil?

Cílová rovinka. Proč se vlastně říká rovinka. Je to pořádný kopec. Šplhá se do něj, vyškrabuje poslední zbytky sil. Každý metr připadá jako věčnost osmitisícovky. I kyslík řídne, plíce se chtějí roztrhnout. Jak krátký může být život a jak daleká smrt?

Daleká cesta má, marné volání! Smuteční proslovy, věnce, utěšující slova. Je to pro něj vysvobození! Přej mu to! Ty poslední týdny, to už nebyl život!

Vysvobození!? Nasadíš finiš, doufáš, že přežiješ, buď padneš nebo doběhneš, jiná možnost není. Musíš dohrát roli tragéda. Diváci kolem si ťukají na čelo. Blázen!

Běžím! I když moje počínání dávno pozbylo jakýkoliv smysl. Žádné body mě přece nemůžou zajímat. Běžím! Možná kvůli tátovi ... ale běžím!

Je dobře, když aspoň občas v partii života vedeme na body. Než přijde šachovnice a pád za cílem. Opona bez potlesku. Divák se neohlíží, má své vítěze, příští favority.

Chtěl bych být optimistou, ale už dávno víím, že v životě ne vždycky všechno šťastně končí.

BÁSNĚ

Václav TESLÍK

OKOLÍ PROMLOUVÁ ve mně - tak příjemně,
kouřím své vědomí, dým je mým hostem.
Zatlačím oharky - pomalu do stěn,
tiše se oslovím: Sedni si - vedle mě.

TRN Z KŮRY BLÍZKOSTI odtrhla - naše pýcha,
a v lůně chvíle té procitla troufalá
bolest. Jde do srdce, v němž stále ještě píchá
pocit, že zcela jsme – a nebo bezmála.

SVĚDOMÍM PODZIMU pomalu list se snáší,
s vědomím ticha splývá jeho plášť.
Nasloucháš. Žádný hlas? - Věř, je dnes věcí naší,
zda soucit ticha probouzí v nás touhu, nebo zášť.

ZBLOUDILÝ ve mně pocit odcizení,
neví jak ven, na světlo, ven z končiny temné.
Co bych mu poskytl, když ve mně už nic není,
a ani nevím, zda - samota k sobě zve mne.

KROK S KROKEM v plátno tmy šijí,
údy i hlavu, též - napjatou v chůzi šijí.
Ruší mne. - Protivné mňoukání. Kotě?
Hledám jej. - Stín k němu jde dírou v plotě.

POZVOLNÉ STMÍVÁNÍ JDE tváří,
vrásky - v soumračný odlitek
čas (potměšilý host) utváří
- dál od lásky, blíž námitek.

Myšlenky vklouzly v zašlé hadry,
- oči, omšele znavené,
věk tuší: Jakýs anděl padlý
- u vyschlého již pramene.
DIVNÝ ČAS

Pod starou hruškou blíž božích muk:
Zvuk! - Cvrček cvrká.
Ruka se opřela - o boží muka,
opilec (ani muk) cvrká

na patu kamene. Cvrček
se odmlčel. Kristus je němý.
Divný čas. Cvrčka mi vyplašil.
- Ale co do tebe, člověče, je mi?

RODINNÉ TAJEMSTVÍ aneb BABIČKA JE ČÍSLO

Zlata ZÁKOUTSKÁ

Moje babička je super. Těžko by se našla druhá taková. Nikdo by neřekl, že "za pár" jí bude sedmdesát. Hej, pane, vy nevěříte? Tak poslouchejte malý příběh. Co říkám - minipříběh.

Jedno odpoledne jsme čekali návštěvu. příbuzní nebo známí, to je jedno, ale otcí na nich, nevím proč, dost záleželo. Mělo se připravit malé pohoštění asi pro pět lidí, něco mezi svačinou a menší večeří. Dozvěděly jsme se to s babičkou v poledne. Maminka nebyla ty dny doma. Pustily jsme se neohroženě do příprav. Taky nám nic jiného nezbyvalo. Že to není nic zvláštního, když už jsem skoro dospělá? Počkejte, poslouchejte dál, to nejlepší teprve přijde!

Bleskově jsme připravily slané a sladké chuťovky, aby neutrpěla rodinná tradice pohostinnosti, znáte to?! Zatím co se návštěva bavila s otcem, vyřizovala poloúřední záležitosti, zobala chuťovky, zapíjela kávou a vínem, v kuchyni to propuklo. Co? Babiččina show, radostné řádění. Jásavá seberealizace. Byla ve svém živlu - generál kuchyně.

Na pánvích se rozvoněla zelenina, koření, vedle bobtnalo sojové maso, na prkénkách se vršily kousky uzeniny, vařeného hovězího, na talířích se červenala rajčata, papriky a zelenaly spirály okurek. Já doplakávala nad průsvitnými kolečky cibule.

"Honem utíkej pro pár ředkviček, hrachových lusků, ale nepřežralých! Ještě kedlubničky, malé, aby byly šťavnaté!"

Měla jsem co dělat, abych něco nezapomněla, a to ještě z okna za mnou volala o pažitku a petrželku. Vyplenila jsem zahradu a potom začalo velké kmitání: loupat a krájet kedlubny, z ředkviček nadělat ozdobné lekníny, vybrat hrášek, lusky sloupnout a nasekat, rozebrat salát atd. Na pánvi nasály maličké brambůrky šťávu z cibule, teď k nim přibyl pór, maso a kdoví co ještě. Rozvoněl se zázvor, sojové koření a řada dalších ingrediencí, ani je neumím pojmenovat. Pod poklicemi to bublalo, vonělo, babička pracovala rychle a mně svěřovala jen to, co se nedalo pokazit. Sekala jsem pažitku, petrželku, strouhala sýr. (Kus prstu by se dal lehce odstranit). Horečná činnost vyvrcholila. babička nabírala lesklou sběračkou vábnou směs, obkládala žlutými brambory a okraje oválných talířů zdobila syrovou, barevně sladěnou zeleninou. Navrch závěj sýra se snítkou petrželky.

Hotovo. Triumf vůně a barev. Přímou umělecké dílo. Všechno se lesklo, broušené vázy jiskřily a květiny vhodně doplňovaly stůl, ladily s ubrusem i prostředím jako babiččin úsměv.

Nos větřil, sliny se sbíhaly a srdce se smálo. Nosily jsme na stůl. Hosté jedli všemi smysly. labužnický vychutnávali a nešetřili chválou. Když poslední příbor cinkl o talíř, zavládla všeobecná spokojenost a pohoda.

"Paní Jeřábková, mohu se zeptat, odkud, tedy ze které země, tato výjimečná krmě pochází?", ozval se jeden z nich.

"Mohla byste mi dát recept pro manželku?", žádal druhý. No a babička, bez jediného mrknutí oka řekla prvnímu, že je to slavnostní indický pokrm "ghandočatni". Název si samozřejmě bleskově vymyslela. Druhému odvětila s laskavým úsměvem, že je to nesmírně složité a bez psané receptury by to nedokázala. O babičce se všichni domnívají, že zcestovala snad celý svět a její hobby je přivést si odevšad recepty. ona jim to nevyvrací, ale ani neztvrzuje. jen se vždy skromně usmívá a významně mlčí. Že na tom není nic divného?

Ó je, já vám to teď povím. Babička je totiž šibalský suverén. Sjezdila celý svět, ale ... jen prstem po mapě. A recepty si vymýšlí. V tom je ten figl. Úspěch zaručuje její inteligence, temperament a záliba a taky láska, se kterou jídla pro své milé a někdy i nemilé strávníky připravuje.

Když naši hosté odcházeli, mrkla na mne, až se jí zkrivil nos a uhnul do strany. Musela jsem simulovat kašel, abych se na celé kolo nerozesmála. A víte, co mi řekla, jen za nimi zaklaply dveře?

"To jsme jim to, snobům, naservírovaly, co? Kdybychom prozradily, že jídlo bylo ze všech možných zbytků, co dům dal, ofrňovali by se, pomluvili nás a kdo ví, jaké další následky by to ještě mělo. Takhle si odnesli prima pocit důležitosti ze speciality, připravené na jejich počest a stoupli ve vlastních očích!"

Už obdivujete babiččinu originalitu? Já ano. Ale, prosím vás, neprozradte nikomu naše rodinné tajemství pánve "codůmdalky" a babičky, to jako - že nikde nebyla.

Ode dneška to bude i vaše tajemství. Věřím vám. Ale uznejte, že moje babička je číslo!

MALÁ REKAPITULACE ČAJE K POLOKULATÉMU VÝROČÍ

Hosté ČAJe:

- Číslo 1 : Hosté - Marie Vávrová (1894- 1982), Jiří Němec (Olomouc)
Číslo 2: Host - Daniel Keller (Kutná Hora)
Číslo 3: Host - Eva Adamíčková (České Budějovice)
Číslo 4: Bez hosta.
Číslo 5: Host - Jindra Lírová (Mělník)
Číslo 6: Host - Zdenka Líbalová (Mělník)
Číslo 7: Host - Věra Vaďurová (Praha)
Číslo 8: Bez hosta. (K 60.výročí od konce 2.světové války).
Číslo 9: Host - Petr Kersch (Děčín)
Číslo 10: Host - Radana Šatánková (Frýdek-Místek a Praha)
Číslo 11: Host - Alžběta Kupčíková (Hradec Králové)
Číslo 12: Hosté - Petra Baurová (Příbram), Lubomír Mikisek (Plzeň), Zora Šimůnková (Praha), Jarmila Týnková (Mělník)
Číslo 13: Hosté - Jaroslav Schnerch (Praha)
Číslo 14: Host - Soňa Harasimová (Opava), Jana Jirásková (Chrudim)
Číslo 15: Host - Ján Cíger (Martin, Slovensko)
Číslo 16: Hosté - Zuzana Fapšová (Piešťany, Slovensko), Jarmila Moosová (Strážnice a Praha)
Číslo 17: Host - Ingrid Hanušová (Praha), Irena Kopecká (Příbor)
Číslo 18: Hosté - Romana Holomčíková (Moravské Slovensko), Markéta Irová (Plzeň), Jiří Tobiáš (Liberec)
Číslo 19: Host - Petr Moučka (Brno)
Číslo 20: Host - Jiří Figura (Frýdlant nad Ostravicí)
Číslo 21: Hosté - Peter Belák (Mladá Boleslav), Jarmila Maršalová (Drnovice)
Číslo 22: Hosté - Ivan Fontana (Praha)
Číslo 23: Host - Jan Řehounek (Nymburk)
Číslo 24: Host - Marek Velebný (Plzeň)
Číslo 25: Host - Danuše Pecková (Plzeň)
Celkem - 33 hostů

LiS a jeho přátelé (číslo, v kterém je uveřejněna jejich tvorba):

- Dana Beranová - 1, 23
Milan Ciler - 3, 9, 15
Monika Eberlová - 2, 3, 11
Václav Franc - 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 13, 15, 19, 20, 24, 25
Kamil Fousek - 5
Jaroslav Herbrych - 14
Pavel Herbrych - 9
Pavel Hons (Jozef dŘevník Borovský) - 1, 4, 6, 7, 10, 16, 19, 20, 22
Josef Jindra - 4, 5, 10, 13, 14, 17, 21
Magda Jindrová - 11
Zuzana Matějovská - 9
Ilona Pluhařová - 17
Bohumír Procházka - 4, 9, 13, 18, 22, 24
Hana Runčíková - 11
Renáta Šťastná - 2, 4, 9, 11
Václav Teslík - 9, 21, 25
Zlata Zákoutská - 2, 4, 5, 6, 7, 8, 25
Pavel Zeman - 3
Martin Žantovský - 1
Žáci a žákyně ZŠ Dětenice - 23
Žáci a žákyně 2.ZŠ Jičín - 23